Ամսաթերթ – Վեց – Ամսագրություն

Ամսաթերթ – 18 – Յունվարի – 1864

Ամ Ի ԲԻՒՐԱՒ – ՍԵՆԵ ՊՈՒՄԵՐՕ – 552 – ՀՈՒՄԱՍԱ ԷՐԹԷՍԻ – 6 – ՅՈՒՆՈՒԱՐ – 1864

ՄԷԾՄՈՒՆԱՑԸ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Գիները՝ Ամենամյա Հայաստան, հինգ հազիր Հռոմանա Ղրիմի կիսակղերի տարեքանչագրի գրը.

Ոչ հեռու բնչին գրագրի	140	ղուրուշ
Կամքը պարզը քեզարկ	70	»
Լուսը պարզը քեզարկ	40	»
Մի պիր Նուռ մերօրյա	3	

Տարբերությունը կանոնը Նուռ մերօրյա փոխանակ նիզակը մուտ ձիպնոնն Իսարեկի պարնաձաղը խոսակցելու պետան օրենքը.

Խմբագրությունը գտնվում է Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսարանի տպարանում 3 դրամ.
Լրի տեղում խմբագրի գնումը տեղում . . 2 »
Լրի տեղում խմբագրի գնումը տեղում . . 1½ »
Լրի տեղում գրագրի գրասենյակ գրելու, մի դրամի ոչ գրած կամ. Նամակ խմբագրին այդպես բարգարդ պատասխան.
Տարբերությունը մի բիտ ով իրավունքն քանի մի տարբերվի. Կամ տարբերվելու զեկուցում գրագրությունը պետքն պատասխան.

ՈՒՄԱՌԻՐԱՒ ԲՕԼԻՈՒԹԻՅԼ, ՊԵԼԼԷՏԻՅԼ, ՎԷ ԻԼՄԻՅԼ

ՎԷ ՄԷՎԱՑԸ ԾԵՓՐԵՑԸ ՍԵՑՅՐԼԻՅԼ ՄՈՒՐԹԱԼԼՈՎ ՊԱՅԶԷՐԹԵ

ԱՍՏԹԱՆԷ 6 ՅՈՒՆՈՒՍ

ԹԷԼԵԳՐԱՖ ԽԱՊԵՐԼԵՐԻ

Լ ՕՆԴՈ 10 ՅՈՒՆՈՒ.

(Մի-ՇԼՈՖԷՆ ՓՈՐԹԷՐԷՆ)

Գոնֆեդերանները ամենքի մեջ վերթինեն. միւթարեքենին օն պէշ կիւն տահա ուզանքումանենա գորար վերիլոր.

Գոնֆեդերատոն տախի յուենեին ան պէշինաե թէքքրար մեջվերեթե թոփլանաճագ տրը.

Խարիս. 9 յունիս.

Մէճմուատա հիքեայէսինի նոպլ ինթախիմիզ թատրպ Խոմրե. պու կիւն Խարիսան գամէ օրենաս.

Ռէզիրմանն կելէն խապերլերի նաղարէն, էքսերի գապաղարտա զորտա կիւրտի վուրուլուպ տաղլմրշ տրը. Գոնոթանթին էյալէթի էտայիշ մի խմիրտեթ ի-ալսի տրը.

Խարիս. 13 յունիս.

Ինկիլիզ բարլամենթ մէճլիսինան, Թորի եսոտա Գոնսերվատեօր թատրը օրենան թէրքիտարլար. վիւքէլյա պ տրչը պիր տաէմ էմնիկէթ գուրարը թէրլեթի իսէ ճէքրէր միշ. (Պու գուրա գատրլ օրենաս զու հալսէ. Ինկիլիզ վիւքէլսընին տիւ էճէյինե հիշ շիպհէ գալմադ.)

Տանիմարգա մէ Լսթրիա Իրանսիանին, տհվալը հաղրէլերինե նազար օրենաս զու հալսէ ճէնկէ պուշլանմամագ միւմքինոր կէօրիւնիր.

Յունիսին եիրմի ալթրընա գատատար (ալաֆրանկա) Տանիմարգա մէսէլէսինե պիր գարար վերիլմէսինի հալսէ, ճէնկէ պուշլանաճաղը հեր թէրքիտան իլան օրենար.

Խարիս. 11 Յունիս.

Թուռնաս պէլսէլերինան օրան Ամերիկա Ինկիլիզլէն մատատ քեաֆֆէյի էճնէպի գոնուլս վէքիլերի, պէյլեք կէմիլերի տերբանինե գաշրը-լար տրը. Բրապտը, պէ ջրէ իմթիյազ թուռնաս վալիլինին ֆէսմի իլէ. տօղրուատան տօղրույա հիւքիմէթը Օսմանլէյ իտարէսի թահթընա կիրմէյէ մէյլուալ կէօրիւնիւրլէր.

Պէրլին. 11 Յունիս.

Ռուսիա իմբէրատօրու Պէրլինէ մուվասլէթ իթմիշ տիր.

Պո-գրեշ. 13 Յունիս.

Մէմլէքէթէնե պիր մուխթէլիթ գոմիսիոն կիտիպ, Ռումմանսթրրը-ը-ը սենատէրինի կէօզատէն կէչիրմէյի, գոնֆեդերանները գապարընատան օրտուզու. Պուգրեշատ իշլիթիլմիքատ զինլերի պաղը մերթէպ գապարմամշ իսէ տէ, էսապիշ մէ իսթիրահեթը տամէյէ պիր սէկիթ կէլմէմիշ տիր.

Իրէնսին պիր ան էվվել ատամէթինե մունթաղը օրենար.

ՀԱՅԱՍՏԻՍԱԹՐ ԵՃՆԵՊԻՑԵ

ԻՆԿԻԼԹԷՐՐԱ. Պու թարիխատէն իթիպարէն եէտի սէքիզ կիւնէտէք Լօնտրա գոնֆեդերատոնա Տանիմարգա մէսէլէսինե տաշ Թարիխի լէ պիր գարար վերիլմէմէյի հալսէ. Լօրտ Ռամֆորտնոն տիւշէճէյի եատ իստա Լուրդանդն ճէնկէ պուշլանաճաղը մէ պաշգա ալմիւսիթիւրլէր օրտաճաղը շիպհէսիզ տիր.

Պու տուր էրսէրը Ինկիլիզ զորզ թալէբինին լիատնէրի. լաքին պուտուն պիր օ պիր ելիզլիւ տահա վար. եանի Լօրտ Ռամֆորտնոն տա Տանիմարգա մէսէլէսինին եէտի սէքիզ կիւն գարֆընատա պիր շէյ պէնզէթմէսիլտիյի հալսէ. Ինկիլիզ բօլմիպատանդան տաթի սիւրմէթը գոմմիյէտ Լուրդատա զորզէպ իսթիպ, միհմէքը բօլմիպանդան տաթի Ինկիլիզերրատա տէօնմէճէյի շիպհէսիզ տիր.

Պու հալէ նազարմն Լուրդանդն տհվալի նէ մէրատատ պուլունուզու գօլայճա քեշֆ օլունագիլիր.

—Պուտուն ազտէմ. Ամիթանէտտ Ինկիլիզ էլչիսի պուլունան Լօրտ Ռամֆորտ Էնարլէֆ եանի Մինիսիթրանինկին տէլալէթի իլէ. Զէրբէս մուհաֆիզլէրի հագգընատա Ինկիլիմէրրատա պէշիք հիմմէթ վէ ոյանմէթ վագի օլուպ. քիւլիսէթլիս ազմէ թօփլանմագտա օլուզու իշլիմիշլիր.

ՖՐԱՆՍԱ. Իմբէրատոր հաղրէլերի ֆամիլիասը վէ տայրէսի իլէ պերատէր Ֆոնթէնեպլը թատրը օրտանան քեօյ սէրայընա տալմէթ իթմիշ տիր. Պէօյիք տէվլէթլիրին, եանի Ֆրանսա, Բուսիա, Աւսթրիա, Իրտուսիա, վէ Իթալիանընն նազարը արդագաթլարը մահալա Տանիմարգա մէսէլէսինէ մէրբիւլ պուլունուզուտան. վէ պու մէսէլէ թէսմիյէ օլմասընդա բօլմիպ գաճա պիր ալամէթ կէօսթէրմէմէկճէքլէրինան, օլ հալսէ շիմտիկի պուտնարդան հիշ պիրինեսէ շայանը իթթինա պիր հավատիս պուլմամըշտր.

ՐՈՒՍԻԱ. Մոսգատան Սէվասթօբրօլա գատար եարըլմամագ տէմիր եօլ պիր էքի հաֆթա զարֆընատա պուշլանմամագ տէյի իլան օլունուր. Պուշգա տէֆա տահի տէսիսիմիզ Մուսիսատան զիատէ ուճուզ տէմիր եօլ եարատպիկր տէվլէթ վէ մէմլէք եօգ տուր. վէ պու տա տէօրթ սէպէպլէ. զիրինճիսի Բուսիա ապազիսինին տիւզլիւյիւ վէ պէտիրք տաղլարը օրմատրզը. տանիէն տէմիրին պոլլուզու. սալիսէն ամէլէնին չօգալուզու վէ ուճուզուզու. վէ բատիէն Սթասիոն պինատարընն տատէլիի. Պու հալտէ Բուսիատա հէր մէմլէքէտէն պիատէ տէմիր եօլ պուլունմամագ իլէն, պիր էքի իսթթի չէյ տանմագ պուլունուր.

ՐՕՄԱ. Բաբա հաղրէթլերինին քէտամիլէն քէսաղը իֆագաթ իթմիշ օլտուզու շիպհէսիզ տիր. Իլչիլէր վէ տայրը միւթէպէրան թէպրիք իւ թէհնիթինէ միւսարատատ իթմէքտէտիր.

Բուսիա իլէ Բոմա հիւքիմէթի պէյնինտէ Լէհ մատատէսինան վէ Պոթոլիք մէզհէպի հուզուզատան տօղայը պաղը մերթէպէ պուլունուր զանատան. Բուսիա տէվ-լէթի պէյնիք Էլչիսի Գիսլէֆի Բանատան չաղրմրշ տրը. Պու մէսէլէ իլէ Բոմա վէ Բուսիա պէյնինտէ գամէր մանատամէյէ օրմուշ տահի տէնէմէզ.

ՀԱՅԱՍՏԻՍԱԹՐ ՄԻԹԹԷՆԵՎԷ

Թ-ԴՈՊԼԸ-ՈՒ Ղ-ԶՐՈ ԷՖՈՍԸ.

Թարասպլուստա մուգիմ Ինկիլիզ գօնսոլոսու գօրնէլ Հերման Թէրաֆիքնատա Մաղմանդն Ինկիլիզ կոմէրնատթօրնա ալաֆրանկա յունիս իքի Թարիխի լէ շու Թէլեգրաֆ էքիրը միշ տիր.

Թարասպլուս. 30 մայիս. ռատամ ալաֆրանկա 5 1/2. Էօյլէտէն սոնրա. Ընթը եէտի կիւնատէն պէրիս Լապանեօզ գալէսի Թատիր օլան մահալատէն ճէպհանէ վէ սայը մուհիմմէթը նարիսէ գալտրրը լոպ ասլզ գալէյէ նոպզ օլունմագտա իսի. Գոպէ գօմանատանդն իֆտառէսի իւզրէ իւչ պին լիպրա պարատ վէ քիւլլէյէ Թիչէնք պաղի գամէր օլտուզու հալսէ, պու սատահ ճէպհանէ աթէշ ալզպ, գալէնի կէօրիւյիւս վէ էմրատիքնատա օլան մաղազասրը եէր իլէ եէքսան իմիմիշ տիր.

Իէք ջոգ նուֆուս Թէլէֆ օլմուշ տուր. վէ եէտի սէքիզ Մաղթզ տաիսի պունարդն իչինատ տիր. Թէլեգրաֆ մահալի վէ Ինկիլիզ գօնսոլոսնէտի էբէյի խատարատի կէօրուլէր. օնանէրիզլիք օլարագ էքի խուսմարա գօնսոլոսանէնին իւզերինէ ատուշմուշ տիր. Պու գաղա պէշ ալթը կիւն էվվել օլայրը, պիւթիւն մէմլէքէթ հավայա ջեգտրը. պիւթիւն ահալի մէյուս տուր. լաքին ճիւմլէսի բահամ տուրմագտա տրը.

Լ ջուսուն տիկէր պիր Թէլեգրաֆընատա տախի շու վէճն իլէ եաղզը տրը. Եինե Թարիխի մէգրիւր իլէ. Ճէպհանէ տէթէշ ալմը տրը. պէշ եիզ Իտամ. պէշ Լահատ վէ օն իքի Մաղթզ Թէլեֆ օլմուշ տուր.

Սոլը կիւնիւ տախի, վալի բաշնդն Մաղթատա մուգիմ Օսմանը գօնսոլոսնա վուրատ զու Թէլեգրաֆ Գասը Էլչե վասլ օլուպ, շու վէճն իլէ տիր.

31 Մայիս. ռատամ 8 1/2 ալաթուրգա. Ճէպհանէ մահալէնդիրինին քաթլամասը իլէ, գալե վէ խայրճա խանէլէր խարապ օլմուշ տուր. Եօլէնդէրին սայրը եիւզ էք իյէ պալիզ օլուրքիմանէ կէմիլէրլէ գաչմասը. վէ հէր քէս էերլի եերինե բահամ տրը.

Լէվանթ Հերարա տախի աեր. Լիմիսլէթ շայան մահալէրանէն խապեր տրիր ալմը ըզ քի. պու ճէպհանէ գաղանատա էլլի գատար խանէ թէմլինանէն եըգրըմշ տրը. գարանթինա-խանէ. կիւմրիւք, վէ էմրատիքնատա օրան խանէլէր խարապ օլմուշ տուր. Լաֆէրատ ռօգանն էօլիս, եիրմի սէքիզ զայրպ վէ օլժուզ եատրը թէպէլերեն իմիմիշ տիր. Հնդլիսէն 47 էօլիս վէ իքի եիզ եատրը. գուսուզ բահամ տրը.

—Էրէյն հաֆթա ֆուզ տարախանէ

իշնանդարը իմդատ իլէ ատրճ օլունան պիր պէյանամէյէ գարշըլըգ օլարագ. պիր վարագա տախի էնէրմիլլի ֆագ օլատուզունան. պու տախի պիրզարուր կէլէճէք հաֆթայա գարը.

—Ազգայն Սահմանադրութիւն տարեգարձը զինէթլերի. պու ամֆա Լէվոնի Հերոլը զազէթատանա զայէթ շէրէֆ վէ հիւրմէթլի եատրըմշ օլատուզունան, վէպու զազէթա իսկ տայիմա միլլէթը Լրմէնիէյէ խուսուսմէթ իսդրաղ իսթէկլրսինանէն. պու ամֆա թէպտիլի էֆքեար իսկ պու վէճհ իսկ միլլէթի թարիխի իսլամէսի պիր տատմէթը խարիսկ օլարագ. պիզմէ մահասուսան թէշէքքիւր շայան տրը.

—Ամիթանէտտէն վէ էյալէթլերտէն պիր թատրմ թահրիրատ կէլմիպ. վարագամրզա ատրճի մանթլուպ օլունմուշտուր. Հապ պու քի զազէթամրզ մահասուս վէ իսթէսիսիմիզ գատար հէր վագթի եէր պուլունմասրզնատան, մէճպուրուզ պունարը նէ վագթի ատրճ իթմէյէ, պուշգա ջարէմիզ օրմասրզնատան կիւճէնիլմէմէսի մանթլուպ օլունուր.

—Իրէնս Գուզա հաղրէթլերի եա պու կիւն, եա նիհայէթ եարան ամէթիսէճէք տեր տէնիր.

Օսմանիյէ նըշանը զիշանրնրն պիրինճի ռիւթպէսի միւճէվհերի օլարագ Իրէնը միւշարալէյհէ իմա պույրուլմուշ տուր.

—Խարիճիյէ միւսթէշարը ռութուֆէթլու Սայիտ էֆֆէնտի հաղրէթլերինե, վէ մէճլիսի վագա ազայը քէրամլնատան ռութուֆէթլու Սուպհի պէյ էֆֆէնտի հաղրէթլերինե. Լճէմ Շահը ճանիպինտէն Շիրի Շէմզիր նըշանընն պիրինճի ռիւթպէսի թէվճիհ պույրուլմուշ տուր.

—Թանթալիք Լրնավուտարդն սէրկէրատէսի մերի լիվա Պիպ Տօտա բաշա խաքիրարը հաղրէթը Շոհանէյէ եիւսուֆ սուրմէք չերսֆինե նայլդ օլմուշտուր.

—Խոիրնե ճանիպինտէն մայիս 25 թարիխի իսկ թէրաֆրմրզա շու վէճն իսկ եաղզը տրը.

Էմրինէտ պուլունան միլլէթիմիզն. ազ վագթ գարֆընատա մեմնունն զայը ժամանէթէ իսկրէյմէյէ թէշէպպուս իսկ. քիմնը իսկ զարէթ խարագ խուսէն. միւթէհարրանը միլլէթ խարիսանդն իճրա իթթիքլերի խարահատ. ապեսէվսի միլլէթիմիզէ ֆարէթը ազանմ իսկ. թէշվեք պանս օրնարա անա պիր հալ կէօրիւնմասինանէն. գարդի ամիրանմանդ հարդ. օրան մնարսրնկնթի նալքրը թամիրէրն պէյան խաէպիսիմ.

Սիրնթիմիզ խարգամ թէրաֆընատան. Յանանդագրութիւն ուսուլմնէ թէվֆիքան ինգամա գանմը էմնի զանհար իթթիի կիւնանէն պէտ օրնարագ. Ճիմմէ թէրաֆընատան իթաաթը քանմէզ իսդաղը իսկ. տարա մուզայիրնեսե հարքէթէթ զանհար իթմէմէքէք, մէճլուսէր պիզ թէշէքիւ. միհմանմքանդ հէր խուսուս միհմիրի ըսրգընատա ինրա օրնմագտա. վէ զաթէն էրքէք վէ գրզ մէրթէպի վարիսամ. հեմ ասն տէրճէ խարապ վէ հէմ վիբամամրզ օլմազ իսկ. Եվվել ոյ եվվել մուճատանէն թանգիմ էլդմ կէօրիւնուիյէտանէն. հոպապընդն խութիհատրնե թէշէպպուս իսկ. հեր քէս կէճնիլ բաէթի իսկ խանե եարդրարագ. իճագ խանէճք մրզատար ագճէսի էիրմի կիւն գարֆընատա թէհարրք ըսանագ. իմանրիր կիւնիւ մէրթէպէն հէտամ իսկ թանդիմինե տախի մու պաշրնթ օրնարա.

Տիւնրի կիւն Սահմանադրութիւն Տարեգարձնը. Անրճ սեհրի գրրդրնատա. Աեօյիատրիք նամ մանգամ. իշ էիզ. բիրի գատար դեվլեթ թէճէմմու. օրանադագ. ադրրնա մանալ թախախի իսկ. միզգեն. էն գիր գարա. ամիթանդիմ. խագերինե շեվքեթ. մինիմիթիմիզ Մատս Լամ խան էֆֆենտիմ հաղրէթլերինն թասվիրի հիմ մարանկրիրի. Թիր-

ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ

Ի՞նչ է գաղթականութիւն։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր պատմութիւնը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր սկիզբը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր զարգացումը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր վերջը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր ապագան։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր անցեալը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր ներկայն։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր ապրելակերպը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր մահը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր հոգին։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր մարմինը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութիւնը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան իրաւունքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան պայմանները։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան միջոցները։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան ձեւերը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան նպատակը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան իմաստը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղափարը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքին գաղտնիքը։ Ինչպէս ամէն բան, գաղթականութիւնն ալ ունի իր գոյութեան գաղտնի գաղտնիքին

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ցուցեր էին ըստ ինքեան անմեղ բառեր և արարողութիւններ որոնք իրենց ճշմարիտ նպատակին մէջ թէ Աւետարանին ոգւոյն համաձայն են, և թէ մարդկային մտաց բնութեանը պատկանաւոր։ Պատուածներու և սրբոց պաշտօնը, նշխարաց յարգանքը, խաչին երկրպագութիւնը, ևն։ Յմեն բան քաջ կշռելէ ետև ինձ թուեցաւ թէ ինչ որ ֆէ դարուն բողոքականաց կարևոր եղած էր, ֆԹ դարուն ուզղափառաց չէր կրնար անօգուտ ըլլալ, թէ յարմար ժամանակ էր Թերևս իրենց օրինաւոր գործածութեանը վերածել այս ծէսերը որոնք այնչափ դիւրաւ կրնան եղծանիլ, թէ չափազանց տհաճուն զուտ իմպար մը շատ անգամ զատել տուած է մարդկանց՝ իմաստը պրէն, ներքին պաշտօնը արտաքին պաշտամանէն, և աս յետոյս վրայ կանգառնել տալով զայն մինչև տեսակ մը կուապաշտութեան փոխած է՝ որ երկու վնաս ունի. նախ՝ քանի մը ծէսերու արտաքին ոչնչութեամբը՝ զզուանք պժգացնել զմանս, և երկրորդ՝ զայլս մոլորեցնել ծայրայեղ վատահութեամբ զոր ունին կրօնիկ այն մասին վրայ որ իրեն նիւթական կամ մեքենական մասը կրնայ կոչուիլ։ Հարևանցի կանցնիմ այս կէտէս, բնաւ միտքս դրած չըլլալով իբրև առաքեալ արձանանալ։ Պատուած պահէ։ Այս պաշտաման ամեն կարեւոր յատկութիւններէն թափուր եմ։ Խայց խօսքը իմ վրաս չէ՝ այլ Պօսիւէին, և ինչ որ իմ բերնիս մէջ ծիծաղաշարժ և անտանելի կըլլար, իր բերնին մէջ յուսամ թէ իրենց կորովը կը պահեն։

» Այկէ զատ «Կաթողիկէ հաւատոց հանդէսը» ամենուն համար կը հրատարակեմ։ ամենուն ալ բաղձալի է գիտնալ թէ յորմէ կը կայանայ ճշդիւ այս հաւատքը, թէ՝ անոնց որ անոր դէմ կը ոդորին, թէ՝ անոնց որ զայն կը պաշտպանեն, թէ՝ հաւատացողաց և թէ չհաւատացողաց. և ով մեզի զայն լաւ եւս կրնայ սորվեցնել քան դՊօսիւէ. մեծ եպիսկոպոս, պարծանք Դաղղիական Եկեղեցւոյ, այն՝ որուն Լապրիւէր դէմառ դէմ խօսելով հաւատարձակեցաւ «Հայր Եկեղեցւոյ անուանել», «Կաթողիկէ հաւատոց հանդէսը» հաղարաւոր անգամ մտմուլէն անցնելով գոհացուց Լուգովիկեան դարը. թէ նուրբ տիրաժակի տէր մարդիկ և թէ խստակրօնք միտձայն դրուատեցին զինքը. նայն իսկ թեթևսոթիկութեանը չդիմեմ ինչ ունէր այն ժամանակները որ իրեն սիրելի կերևցըներ աւելի լուրջ բաները, ջերմեռանդական գրքեր կը գտնուէին Տը Բուլանժ տիկնոջ սենեակին վրայ, երբոր տակաւին Տը Բուլանժ տիկինը իր

նրբամտութեան և գեղեցկութեան միջոցներին վրայ ճառագայթալիր կը շողար. նախատինք է տրդեօք դարուս՝ կարծելս թէ Պօսիւէին այս կրօնական հրաշակերտը մեր հետաքրքրութիւնն ալ կրնայ գրաւել. և թէ հարկ չէ բնաւ ճգնութեան անձնանուէր ըլլալ այսչափ ուղղախոհ մտաց և իմաստութեան, այսչափ բարձրութեան և մաքրութեան ձաշակն առնելու համար։

« Օրանոթութիւն Պատուածց և Ընձին ճառը » աւելի հոգ պատճառեց ինձի։ Լուգովիկոս ԺԴ.ին որդւոյն, Տօֆէնի դատախարակութեանը համար յօրինուած ըլլալով, Պօսիւէին կենդանութեան տաեն ձեռագիր մնաց. հեղինակը գոհ եղաւ Ֆենելոնին օրինակ մը ղրկել, երբ այս յետնոյս յանձնուեցաւ Պուրկոյնի դքսին դատախարակութիւնը։ Ինչ ժամանակ . . . Ֆենելոն և Պօսիւէ թագաժառանգ իշխանաց վարժապետք . . . Պօսիւէ Տօֆէնին համար իր « Տիեզերական պատմութեանը ճառը » գրելով, և Ֆենելոն իր « Տելեմաքը » Պուրկոյնի դքսին համար։ Պօսիւէ փոխ տալով Ֆենելոնի իր ձեռագիրները, և առ ինքն պահելով, « Սուրբ Գրոց քաղաքագիտութեան » « Պատուծութիւնք Ի Խորհուրդս » ի և « Օրանոթութիւն Պատուծց և Ընձին » պէս գրքեր, ուր փիլիսոփայութիւնը առանց իր դասերը ցածցնելու՝ զանոնք ամենէն գաղտը մտաց ձեռնհասութեանը տակ կը դնէ։

« Շարունակութիւնը հետաքրքրական է, և ոչինչ նուազ կը ներկայացնէ գսրուս ոգին. երբ 1721 առաջին անգամ հրատարակուեցաւ « Օրանոթութիւն Պատուծց և Ընձին » ճառը չէին դիտեր թէ որուն է՝ Պօսիւէին թէ Ֆենելոնին. տպագրողք համարձակեցան ըստ քմաց բազմաթիւ ղեղծմունքներ և սրբագրութիւններ ընել, և քանի տարի վերջը՝ երբ Պօսիւէի ժառանգք որոշեցին նոր տրպագրութիւն մը հրատարակել հեղինակին անուամբ, չըվախցան բնագիրը աւելի չարաչար այլայլելու՝ պարծենալով միանգամայն իրենց չունեցած հաւատարմութեանը վրայ։ Սակայն խօսքերնին հաւատալի եղաւ և մինչեւ այս վերջին ժամանակները՝ բոլոր Պօսիւէի գործոց տպագրութիւնք՝ նայն իսկ Վէրսայլի մեծ տպագրութիւնը, 1741 ին տպագրութեան հետևեցան։

Բան լեցի ինձ պարծենալ իբրև առաջին հրատարակիչ Պօսիւէի հարազատ բնագրին։ Այս նիւթոց մէջ ինձմէ շատ աւելի հմուտ տպագիր մը ուսումնական Բոլոն քահանան՝ Պօսիւէին ձեռագիրը կայսերական գրատան մէջ գտնալով թէ և օտար

ձեռքէ ընդօրինակեալ սակայն հեղինակին ծանօթութեամբը, քանի մը տարի առաջ հրատարակեր էր, և անկէ ի վեր այս միմիայն վաւերական և ճիշդ բնագրին վրայէն տմեն տըպագրիչք ընդօրինակեցին։ Ինոր հաւատարմութիւնը ստուգելէն ետեւ ես ալ կը հրատարակեմ։ Անքէ չանցնիր թէ ինչ աղատօրէն վարուած են 1741ի տպագիրք. թէ ինչ փոփոխութիւններ մուծած են այս երկասիրութեան մէջ՝ գոհ չըլլալով սրբագրութիւններ ընել այն մասին մէջ ուր Պօսիւէ մարդկային մարմնոյն անդամներուն թեան վրայ կը ճառէ, այլ նոյն իսկ ոճին ձեռք դպցնելով և ճառմաբանութեամբ զայն ջղատելով։ Ընդամանրական մասը՝ եղածին պէս ձգելու է. այս երկասիրութիւնս ըստ ինքեան ուսումնական գործ մը է։ Պօսիւէ իր նպատակին հասնելուն՝ անդամանութիւն գիտէր, և իր նպատակն էր մարմնոյ հիասքանչ կազմակերպութեան մէջ Արարչագործ Պատուծց մատն ու զօրութիւնը ցուցընել. եթէ ըստ կարելւոյն ուսումնական բառերէ կը խորշի, կամաւ կընէ իր աշկերտին ըմբռնելի լեզուով մը խօսելու համար։ Այլանդակօրէն իր երկասիրութիւնը խանգարած կ'ըլլար մէկը որ ջանար անոր աւելի գիտնական կամ ներհուն կերպարանք մը տալ, ուր թողուցեր որ Ընդամանրութեան իւրաքանչիւր քայլափոխին հարկ պիտի ըլլար զայն փոփոխել. Պօսիւէին ոճին դալով՝ որ այնչափ Դաղղիական է իր Յունականին և Լատինականին առընչութեամբը հանդերձ, այն ճշգրիտ և կորովի ոճին մատ դպցընելը՝ ամենէն անհաւատալի եթէ ոչ ամենէն յիմար՝ սրբապղծութիւն է։ Ընելորդ է այս կէտս վրայ երկարաբանելը՝ հիմայ որ բուն իսկ հեղինակին բնագիրն ունինք. ընթերցողին ուշադրութիւնը կուզեմ փայրկեան մը հրաւիրել այս երկասիրութեան իսկութեանը վրայ։

Մնայեալը՝ ուրիշ անգամ։

ՍՕՆ ՀԱՎԱՏԻՍ

Բարի։ 16 Յունիս։

Դիոնֆէբանսին մէջիսի յունիսին 18 ինէ պրբաղբրը։ Ինկիլիզ զաղէթաների սերբերը քի, իհմիմալ տարը յունիս 22 սինէ տէ գարաճագ։ Բիմսէ, խաչրրը պիր նէթիճէ պէքլի մէմէքտէ տիր։

Բօմ զազէթասը, Ինկիլիզ մութլաքա Տանիմարգայա եարարմ իթմէլի տէյի խատտա խաբր։

— Մաղիմ օլան մէշհուր Միսսիս Բրնան, Բարիս տար իւլֆուտնու հօճալըզընատան ջգարբըմշ տըր։

— Տիւնքի ճիւմաա կիւնիւ, Բրիթանէտէ Թէքֆիւր սարայը ճիվարընտա, պիր Յահուտի խանէսինատէն գազէն սթէջ զուհուր խուլա, բիւզ կէտրբն չիտատէթինատէն էմրտիքնա սիրայէթ խաբրէք, եիւզ էլի խանէ վէ տիւք քեան գատտը եանմիշ օլտուզու Թոխմին օլունմադատ տըր։

ԻԼԱՆԵԹ

Պալաթա լուսաւորիչ քիլիսէսինատէ վագը մէկիթէպտէ. Ֆրանսըզճատէրա վէրմէք, վէ թէմիզ եաղըզը օլան պիր հօճանըն լուզումտա օլտուզունատան. պէօյլէ պիր հօճա էյէր վար իսէ, վէ կէլմէյէ խմթէք խաբր իսէ, եինէ մէկիթէպին նաղրը Միսիս Թ. Մէվքեան իլէ կէօրիւէպիլիր։

Կէմլէյէ տէօրֆէլինէ վէբէր իրլիթէ իւզէ ինիլիր օլանան գոմբանիանը իլանը բէմիպ։

Պայէթ ջապուգ եիւրիւբ վարօրլար։

Հէր տարը վէ ճումատա կիւնէրի Պրիթանէտէն հարէքէթ խուլա, հէր բէնիշէմպէ վէ բազար Պրիթանէյէ ավտէթ խէճէրլեր տիր։

Օտանը պարտաղը չէրեր Պուատամ չարշը վարօր։ 120 պարկիր դուվէթինտէ 160 թանէլաթա թամամիւլինտէ վէ գաբուտան Թէօտորօ Ակուրսիս գօմանտասընատա բուտի ապրիլին եիրմի սէքիզինճի տարը կիւնիւնտէն իհթիսարէն Մուտանեա վէ Կէմիէյիք իսկէլէրինէ իշլէմէյէ պաշլամըշ տըր։

Պու վարօրտն սահաթատա օն իքի միլ եաղ ալաճաղը թէկմին օլունմուշտուր։ Յօլճուլարըն իսթիրահէթի հէնիզ պու լինեատա կէօրիւլմիւշ շէյ տէյիլ տիր։

Սահատուս պիր ըգանատաճը պիրինճի սընֆը եօճուլարընա, պահվալիը, էյլէն վէ ախշամ թատամը, վէ հէր նէվի մէշրուպաթ վէ չէրէզ վերէպիլէճէք տիր. ճիւմլէսի էհվալն ֆիյաթ, վէ թարիֆէ մուճիպլինճէ

Պուատանըն գարատան արատպա եօլու իթմամ գրլընտրզը անտէ վարօրու մէզքիւր հարֆէթատա իւշ ատֆատախի կիտիպ կէլէճէք տիր։

Պու խուսուս հագգընատա տահա զիատէ մանիմանթ իսթէյէնիլիր վարօրու մէզքիւր վրբէթ ատճէնթէսի միւսիւ Բատլը Կօրլէրցա միւբաճաաթ իւատպիլիրլեր։ Պրիթանէտէ, Պաղէ գարուսունատա, կիւմրիյէ եադրն ատճէնթէք խանէտէ։ 4

ՊՕՐՍԱ 1864	Յունիս 1			ՄԷՏՐԻՈՒՐԵՆԹ	Բաղաք էր՝ Յունիս 1	Սալը 2	Հարամագա 3	Բէնդէ ժամ 4	Ճուտատա 5		Ճուտատա էր՝ 6
Լոնտրա 3 այ վատէ Դրչ.	109	108 5/8	108 7/8	Մէճիտիյէ լիրա . . Դրչ.	101 20	101 20	101 20	101 20	101 20	101 20	101 20
Փարիս » »				Միւմթազէ . . . »	68 5	68	68 2	68 20	68 25	68 35	68 24
Մոսքվա 3 այ վատէ »	23 40	23 32 1/2	32 32 1/2	Օն սէ" թէրթ. ֆայ" ալ »	43 20	43 10	43 20	43 10	43 10	43 10	43 10
Վիէննա » »				Գոնսոլիտ . . . . »	53 25	53 20	53 22	54 5	54 10	54 15	54 4
Հէնովա » »				Գոնսոլիտ ճէնտիա . »	53 25	53 20	53 22	54 5	54 10	54 15	54 4
Նաբոլի » »				Թէրթիպոմը բոպիա »	54 5	54	54	54 15	54 25	53 35	54 24

ԶԱՒԻՒՐԷ 6 ՅՈՒՆԻՍ

	Դրբաշ
Թայրան Աբնաաա . . . . . քիլէ	. — .
Իսմայիլ . . . . . »	20–22
Գալա . . . . . »	. — .
Կումկի Պալչըգ . . . . . »	19–20
» Պուրդաղ . . . . . »	22–22
Ինոճ Դրաշա . . . . . »	. — .
Խալայիլ . . . . . »	18–19
Իսմայիլ . . . . . »	22–23
Պաճան . . . . . »	20–21
Գուրդաղ . . . . . »	. — .
Պալչըգ . . . . . »	. — .
Գոգորոզ Դալա . . . . . »	. — .
Ալբիա . . . . . »	9–9 1/2

Լիմանատի 200,000։

ԵՄԹԱՍՅԻ ՏԱԽԻԼԻՅԻՆ 6 ՅՈՒՆԻՍ

ԱՆՏՕԼԻՍ տիրմ	. .
ԹԻՖԹԻՔ Ինգալ . . . . . »	. .
ՋԻՀԱՐԻ	. .
ՊԱՆԻ ՊՕՄԱՆ	. .

ԵՄԹԱՍՅԻ ԷՃՆԻՊԻՅԻՆ 6 ՅՈՒՆԻՍ

Գրաշ վէ թՕԶ ՀԻԲԻՐ	Դրբաշ
Ինկիլիզ բրիմ 6–10 լիպրա գանթար	285–290
Լիվերբուլ 10 լիպրա . . . . . »	. . .
Օրանատ տէ պրաս 6–10 լիպրա . . »	285–290
Ամերիքա 8 . . . . . »	270–270
Ֆրանսըզ մու չէմմուզ . . . . . »	280–285
Ինկիլիզ թօզ . . . . . »	265–270
Օրանատ էքսթրա . . . . . »	265–270
» պիրինճի . . . . . »	258–260
» իքինճի . . . . . »	258–260
» ի չիւնճի . . . . . »	255
Ֆրանսըզ . . . . . »	255
ՏԵՍԻՐ Ինկիլիզ չիմոլամա տէ օրմի	. . 60
քէօյի եուվարգ . . . . . »	. . 65
» եարմա . . . . . »	. 70–75
» սատ չիչիա իլէ . . . . . »	110–115
» չիմէնտ . . . . . »	100–110
» Թոսիամ չիչիա . . . . . »	110–115
ԳԱԼԱՏ . . . . . »	762–765
ԻՍՊԱՆԻՈՅ Ինկիլիզ . . . . . »	150–155

Գուրչուն Ֆրանսըզ . . . . դանթար	
Զեյլիբ պիր սրֆիրը 0 . . . . . »	170–175
» իքի սրֆիրը 00 . . . . . »	180–185
ՍԱՀՄԱՆ Մարսիլա չիչիա . . . »	. . 150
» Ինկիլիզ 40 օգկասը պիր »	. . 150
ՄՕՐ ՊԱԳԱՐ . . . . . »	. 55–60
ՍԱՆԹԱՄԱՐԹԱ . . . . . »	200–250
ԶԱՃՐ ԳԻՊՐԸԶ . . . . . »	. 30–32
ՇԱՊ Ինկիլիզ . . . . . »	. 65–66
ԿԻՕԶ ԹԱՃԸՐ Ինկիլիզ . . . . օգկա	. 5– 6
ԳԱՃՎԶ Գարբ Ֆինո . . . . 0/0 »	1150 1170
» Իքինճի . . . . . »	1120 1040
» Իչիւնճի . . . . . »	1080 1100
ՅԻՎԼԻՏ Ինկիլիզ . . . . . »	110–130
ԳԻԲՐՄԸԶ . . . . . »	. 35–65
ՊԻՊԷՐ Լոնտրա Թարսիկէ . . . »	. 5 1/2 . 6
ՆԸՀԱՏԸՐ Ինկիլիզ . . . . . »	. 6
» Մարտ Գէնուա էօզ . . . . . »	. . .
ԹԷՆԷՔԷ + Նշան չիեմ տանարգ . .	320–325
ԲՕՄ ԱՖՐԻԿԱ . . . . . 1 կալան	9 1/2 11
» Ինդիգ . . . . . »	. . .

ՄԷՃՄՈՒԱՑԸ ՀԱՎԱՏԻՍ

ՄԷՄՈՒՐԼԱՐԸՆԸՆ ԻՍՄ ՎԷ ՄԱՀԱԼԼԵՐԻ

ԱՍԻԹԱՆԷ · Պէօյիւք Եէնիի խանատա Թիւլպենճեան Յովանիմ։

ԱՏԱՆԱ · Բարամուա օղլու Յակոբ աղա։

ԱՔԻՕՆ ԳԱՐՊԱ ՀԻՍԱՐ · Պաղտասարի Գրիգոր աղա։

ԳԱՅՍԵՐԻԷ · Պէյնէրեան Խաչատուր Պէյ։

ԷԿԻՆ · Թարգանճեան Յովսէփ աղա։

ԷՆԳԱՐԻ · Սինեօր Հիսանի Լեճնարսի։

ԷՍԿԻՇԷՀԻՐ · Ոսկիեան Էնգարէնի Կարապետ աղա։

ԷՏԻՄԷՆ · Յովհաննէսեան Թորոս աղա։

ԷՄԶՐՈՒՄ · Շապանեան Գրիգոր Էֆֆէնտի։

ԹԻՐԷՖԻՐՏԱՂ ·

ԹՐԱՊԱՒԻԶԱՆ · Մարմէլեան Պետրոս աղա։

ԻԶՄԻՐ · Թ. Սբվազեան Պարգեւ աղա։

ԻԶՆԻՄԻՏ · Գ. Տ. Թ. Գասպարեան։

ՀԱԼԷՊ · Յ. Ս. Քուրքճեանոֆ։

ՄԱԼԱԹԷ · Զօրպազանը օղլու Հասան Տէվլէթ աղա։

ՊԱՂԱՏԱՏ վէ ՄՈՒՍՈՒԼ · Աբրիկեան Թամամա աղա։

ՊԻԼԻՃԻԿ · Տէրգաբէթ օղլու Պետրոս աղա։

ՊՈՒՍԱ · Կէմիճեան Նշան աղա։

ՎԱՐՆԱ · Հաճի Կարապետ օղլու Յովհաննէս աղա։

ՎԻԵՆՆԱ · Զըրաճը Վիլլեն աղա։

ՔԷՕԹԱՀԻԱ · Լիւլճեան Ինան աղա։

ՄԻԵԼԼԻՔԻ ԶԱՔԵԹԱ
ՅՈՎՍԷՓ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ
ՀԱՒԱՏԱՑԵ ԵՐՄԷՆԻ ՓԻԼԻՍԷՍԻ ՍՕՓԻԱՅԻ Ն° 47
Յ. ՄԻՍՀԷՆՏԻՍԵԱՆ ԹԱՊԱՍԱՆԻՆՏԷ